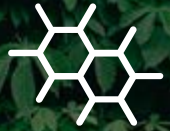

30

3030

City Climate
Challenge

Green Book

From talk
to walk

Een initiatief van Beci

www.303030.eu

01.

Missie en manifest

02.

Een beweging wordt gelanceerd

03.

Van 2020 tot 2030: systemisch denken

04.

Praten, stappen, rennen: de volgende stappen

Woord vooraf

Heeft de gezondheidscrisis de milieu- en klimaatuitdagingen overschaduwd? Is het wel tijd om een "Green Book" uit te brengen wanneer we voor andere, meer dringende uitdagingen staan? Wij zijn van mening dat deze "Green Book", alsook het 303030-project, volledig relevant blijven.

Velen hebben het gezegd en herhalen het: de coronacrisis is een kans om ons systeem en model te herzien. En dat is precies waar het Project 303030 over gaat: ons model heruitvinden.

Deze boodschap gaven we vorig jaar reeds mee, toen nog niemand het had over een zekere Covid 19: "Het 303030-project is een laboratorium dat anticipeert op wat er op een veel bredere manier moet gebeuren tussen de acteurs van alle sectoren en in het hele land om onze economie te revolutioneren ..."

Deze revolutie was gericht op een "toekomst zonder uitstoot van broeikasgassen". We weten nu dat deze revolutie ook andere aspecten zal moeten integreren. Het verband tussen milieu en volksgezondheid is daarbij duidelijk.

Sommige studies hebben een mogelijk verband gesuggereerd tussen vervuiling door fijnstof en de verspreiding van Covid-19. Dit blijft een vraag die wordt besproken en die verder moet worden onderzocht. Wat bijvoorbeeld de mazelenepidemie betreft die China in 2013-2014 heeft getroffen, was de correlatie tussen concentraties van fijnstof (PM 2,5) in de lucht en de epidemie wel degelijk vastgesteld. Het is in ieder geval een bewezen feit dat luchtvervuiling een verzwarende factor is voor luchtwegaandoeningen.

De methode die we aanbieden is relevanter dan ooit. Vóór de gezondheidscrisis kondigde het 303030-project aan dat het zijn verantwoordelijkheid nam om de druk op de publieke middelen te verminderen. We benadrukten toen al het belang van collectieve intelligentie en systemisch denken.

Wij staan en blijven centraal in dit debat, vandaag zelfs meer dan gisteren. In deze "Green Book" komt u meer te weten over de projecten die reeds werden opgestart in verschillende sectoren zoals die van de bouw, mobiliteit en energie. Volgens een innovatieve methode, want meer dan ooit is het tijd voor collaboratieve innovatie om zo de "business as usual" het hoofd te bieden.

Olivier Willocx, CEO Beci

Intro

Elk jaar worden er, van Parijs tot Katowice, van Bonn tot Madrid, COP's (Conferences of Parties) gehouden. Daar worden doelen bepaald, Green New Deals gepland en verklaringen afgelegd. Dit zijn uiteraard allemaal positieve en noodzakelijke stappen. Maar ondertussen blijft de uitstoot van broeikasgassen toenemen. Praten over de vermindering van de uitstoot hebben we al veel gedaan. Nu is de tijd aangebroken om de beweging – overal – te versnellen.

De 303030 Challenge moet nu aantonen dat de privé sector een leidende rol speelt in de duurzame transformatie van de stad, door middel van samenwerkende innovatie.

"Dit is geen groenboek", had Magritte kunnen schilderen. De partners die betrokken zijn bij het 303030-project hebben hun krachten niet gebundeld om een gebruikelijke lijst van eisen te publiceren, wél om met nieuwe methodes op de proppen te komen waarmee leerprocessen versnellen en de uitstoot vermindert. Ze geven in alle bescheidenheid toe dat dit niet eenvoudig is en dat we nog maar aan het begin staan.

Zal de wereld na Covid-19 beter zijn? We zullen onszelf de middelen moeten geven. Het collectieve, en in vele opzichten moedige beheer van deze crisis heeft de weg getoond om een tragere, maar nog grotere dreiging te beheersen, namelijk de klimaatcrisis. Meer algemeen dwingt het nieuwe coronavirus ons om het huidige productie- en consumptiemodel in vraag te stellen: hoe veerkrachtig zijn bedrijven in het licht van het onverwachte? Is een herlokalisering nodig? Welke rol voor de overheid? Hoe kunnen we van de ene crisis leren om onze inspanningen bij de andere te versnellen?

Wat dit groenboek doet:

- Het licht onze originele visie op de 303030 Challenge toe.
- Het informeert over – en deelt – het momentum dat sinds de lancering van de Challenge in oktober vorig jaar is ontstaan, dankzij de projecten die momenteel worden ontwikkeld.
- Het geeft uitleg over wat de 303030 partners als noodzakelijk beschouwen om de dynamiek van de beweging te versterken.

Het doel is duidelijk:
een 30-tal initiatieven
samenbrengen en
laten samenwerken
die de CO₂-uitstoot
in het Brussels
Hoofdstedelijk
Gewest tegen 2030
met minstens 30%
zullen doen dalen.

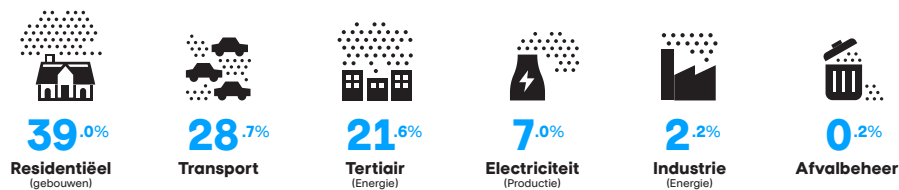
01.

Missie en Manifest

Missie

303030 is een initiatief van actoren uit het Brussels Hoofdstedelijk Gewest die menen dat de privé sector een vooraanstaande rol dient te spelen in het klimaatbeleid. Door middel van samenwerkende innovatie bieden de Brusselse bedrijven innoverende oplossingen en ondersteunen ze de visie van de regering op een duurzame transformatie van de stad. De 303030 partners zijn er terdege van overtuigd dat een zone met een lage uitstoot van broeikasgassen in onze stad niet alleen de levenskwaliteit van de Brusselaars zal verbeteren, maar ook de economie zal stimuleren, banen zal creëren en het concurrentievermogen van de ondernemingen zal versterken.

Uitstoot per sector in Brussel:

Bron: Leefmilieu Brussel

Manifest

Er bestaat geen twijfel meer over de urgentie van het klimaatvraagstuk. Een collectieve en snelle reactie kan de schade voor de huidige en toekomstige generaties helpen beperken. Het is ook een buitenkans om beter te produceren en te leven, en om onze samenlevingen anders op te vatten.

Daarom hebben wij, partners in het initiatief City Climate Challenge 303030, ons ertoe verbonden om samen 30 samenwerkingsprojecten op te zetten die in 10 jaar tijd zullen leiden tot 30% vermindering van de CO₂-uitstoot in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Met dit initiatief willen we aantonen dat we ons resoluut inzetten voor een klimaat- en energietransitieproces. Onze projecten zullen:

- Bijdragen tot een daling van de uitstoot in het Brusselse Gewest, zonder indirecte schade te veroorzaken (zoals resulterende emissies of het ontstaan van andere verontreinigende stoffen);
- De totale CO₂-voetafdruk van projectdragers verbeteren;
- Huishoudens en bedrijven in het Gewest helpen bij hun eigen inspanningen om de uitstoot te verminderen;
- Bijdragen tot de verwezenlijking van de door de gewestelijke en Europese overheden vastgestelde klimaatdoelstellingen;
- Een deugdzame dynamiek op gang brengen door de erkenning en opwaardering van wat wordt ondernomen, de opsporing van synergieën tussen projecten en de creatie van partnerschappen tussen projectleiders.

Die verbintenis is aanzienlijk en ambitieus. Ze beoogt namelijk een vermindering met bijna een derde van de emissies in het Gewest. Dat is veel meer dan de huidige trends. Ze zal grote investeringen en veel kennis van zaken vereisen. We doen er alles aan om de geselecteerde projecten te verwezenlijken.

Onze aanpak wil in het ganse Gewest een rimpeleffect doen ontstaan:

- We zullen gezamenlijk werken om van elkaar te leren en om onze eigen uitstoot gemakkelijker te verminderen, mede door het delen van onze expertise;
- We zullen andere actoren in het Gewest aanbieden om zich bij onze beweging aan te sluiten en voordeel te halen van wat we onderweg hebben geleerd;
- We willen samenwerken met gewestelijke en Europese overheden zodat er een wisselwerking ontstaat tussen onze inspanningen en het beleidskader, voornamelijk op het gebied van goed bestuur.

Wij verbinden ons ertoe transparant verslag af te leggen over de uitgevoerde projecten en hun werkelijke impact, en de in de loop van de tijd opgedane ervaringen te delen. Dankzij onze transparante aanpak zal iedereen de realiteit van onze acties kunnen beoordelen.

We roepen daarom alle geïnteresseerde actoren op om zich bij onze beweging aan te sluiten. Wij vragen hen hun expertise en hun bijdrage te leveren aan de vermindering van de uitstoot. Op die manier zullen de economische actoren, de burgers en het Brussels Gewest op hun beurt een drijvende kracht kunnen worden achter de klimaat- en energietransitie die met de grote uitdaging gepaard gaat.

We roepen alle geïnteresseerde actoren op om zich bij onze beweging aan te sluiten en hun bijdrage te leveren aan de vermindering van de uitstoot.

02.

Een beweging wordt gelanceerd

Sinds de aankondiging van de 303030 Challenge in oktober 2019 hebben we een gemeenschappelijke visie ontwikkeld, naast manieren om samen te werken aan een effectieve vermindering van de uitstoot van broeikasgassen in het Gewest, door de privé sector erbij te betrekken. Daartoe hebben we bovendien ambitieuze en concrete projecten geïdentificeerd.

Uit de samenwerkingsclusters blijkt nu al dat, als we ons collectief organiseren, één plus één meer dan twee waard is. 30 projecten is dus meer dan wat ieder van ons individueel zou bereiken.

De troef van de 303030-beweging is inderdaad dat ze actoren met complementaire vaardigheden samenbrengt. In andere omstandigheden zouden die spelers hun krachten niet hebben gebundeld rond klimaat gerelateerde projecten.

Het initiatief vermindert de verwachtingen die aan de overheid worden gesteld. De 303030-beweging bewijst dat de privé sector in Brussel hand in hand werkt met de overheidsdiensten. Op die manier neemt de bedrijfswereld zijn verantwoordelijkheid en tracht hij de druk op overheidsmiddelen te verlichten.

De 303030-beweging bewijst dat de privé sector in Brussel hand in hand werkt met de overheidsdiensten. Op die manier neemt de bedrijfswereld zijn verantwoordelijkheid en tracht hij de druk op overheidsmiddelen te verlichten.

**30
+ 30
➤ 60**

Er zijn ettelijke projecten waar meerdere partners aan samenwerken. Dat blijkt uit de voorbeelden in onderstaande tabel.

- Een project om de verbinding tussen Brussels Airport en de hoofdstad te verbeteren, met speciale aandacht voor Brucargo en het werk van de teams. En bovendien een bijdrage om het gebruik van de auto door de meer dan 20.000 werknemers van het luchthavengebied in te dijken (lead: Brussels Airport).
- De vervanging van stookolie als verwarmingsbron door schonere alternatieven, in de grote woongebouwen van de hoofdstad (lead: CO₂Logic).
- Ondersteuning van overheids- en privé organisaties bij het beheer van hun mobiliteit en die van hun werknemers, begeleiding bij de omschakeling van hun wagenpark en bij de ontplooiing van alternatieve brandstofinfrastructuren (100% CNG biogas, elektrische laadpalen en waterstofterminals) (lead: Total).
- De omschakeling van bedrijfswagenparken naar elektriciteit (lead: LeasePlan).
- De installatie van zonnepanelen op de gebouwen en carports van het bedrijf (lead: Solvay).
- Plannen om medewerkers te helpen bij de overgang naar een groenere mobiliteit (ING, Engie, Tractebel).
- Reizigers helpen om van "mono-modaal" naar "intermodaal" vervoer over te stappen (lead: Jeasy).
- De ontwikkeling van nieuwe financiële instrumenten ter ondersteuning van energie-efficiëntieprojecten (lead: ING).

Uit die eerste samenwerkingsverbanden ontstaan al synergieën:

- Een belangrijke succesfactor is de betrokkenheid van de financiële sector bij verschillende projecten. Een voorbeeld is ING, die in verscheidene werkgroepen bijdraagt aan het denkproces over innovatieve financieringsinstrumenten.
- De relaties die ontstaan tussen gebouw-, mobiliteits- en infrastructuur-beheerders zijn eveneens een troef.
- Sommigen hebben projecten. Anderen hebben de nodige capaciteit, bijvoorbeeld partners met grote wagenparken.

**Meerdere
samenwerkings-
projecten met
een 303030
impact werden
tot nu toe al
ingediend:
in de bouwsector,
mobiliteit, energie
en andere zoals
de voedingssector.**

Gebouw

Project

Vervanging van collectieve verwarmingsketels op stookolie

Opleiding in energierenovatie

CO₂-neutrale bouwplaats

'SmartBuilding' modelbouw

Duurzame huisvesting

Renovatie van het hoofdkantoor 'Marnix' van ING België

Zuidtoren

Beschrijving

Panden in gemeenschappelijke eigendom van een bepaalde grootte helpen bij de vervanging van verwarmingsketels op stookolie door efficiëntere systemen. Dat zou gebeuren door het gratis verstrekken van een vereenvoudigde online rekentool en van informatie/trainingssessies aan gebouwbeheerders en mede-eigenaren.

Het opleiden van jongeren in energierenovatie op 'participatieve' werven waar eigenaren die aan bepaalde criteria voldoen, de renovatie van hun woning kunnen genieten en zo bijdragen aan een verminderde uitstoot van broeikasgassen.

Een (zeer) groot CO₂-neutraal bouwproject uitvoeren op het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk. Dit kan onder andere worden bereikt door de integratie van een CO₂-schaal om de CO₂-uitstoot van de bouwplaats te meten, te verminderen en te compenseren.

Het oprichten van een gebouw of een groep van gebouwen die baanbrekend is op het gebied van intelligente technologieën. Die technologieën zouden worden ingezet om het energieverbruik te monitoren, te beheren en te verminderen, om een optimaal gebruik van het gebouw te verzekeren en om het comfort van de inwoners te verbeteren.

Begeleiden van de hypotheekklanten in energierenovatie om de helft van de woningen met een EPB tussen D en G tegen 2022 minstens het niveau C te laten bereiken. De maatregel maakt deel uit van de lange-termijndoelstelling om de hypotheekportefeuille tegen 2050 energiepositief te maken.

Renovatie van het hoofdkantoor van ING België, het Marnix-gebouw, met als doel een duidelijke verbetering van de energieprestaties. Met deze renovatie zal de oorspronkelijke filosofie van architect Gordon Bunshaft, "het leven van mensen verbeteren via hun fysieke omgeving", worden voortgezet en een nieuw tijdperk ingaan.

Vervanging van afgedankte apparatuur door nieuwe hoogwaardige apparatuur die het primaire energieverbruik tot minder dan 250 kWhEP/m²/jaar moet terugbrengen.

Organisatie

CO₂ Logic

Confederatie Bouw
Brussel-Hoofdstad

Confederatie Bouw
Brussel-Hoofdstad

Confederatie Bouw
Brussel-Hoofdstad

ING België

ING België

Veolia NV-SA

Mobiliteit

© Danil Sorokin (Unsplash)

Een beweging wordt gelanceerd

Project	Beschrijving	Organisatie
Mobiliteit van werknemers	Verbetering van de verbinding tussen de luchthaven van Brussel en de hoofdstad, met bijzondere aandacht voor Brucargo en ploegenarbeid. Bovendien een bijdrage tot de beperking van het gebruik van auto's door de 24.000 werkrachten die in de zone van de luchthaven worden tewerkgesteld.	Brussels Airport Company
Mobiliteit van werknemers	Personeelsleden die in Brussel werken begeleiden naar een groenere mobiliteit, met als doel het modale aandeel van de auto, het aantal afgelegde autokilometers en de CO ₂ -impact van de mobiliteit van ING-medewerkers in Brussel terug te schroeven.	ING België/ Solvay
Optimalisatie van verplaatsingen naar en binnen steden	Beschikbaarheid van een intermodaal algoritme om de verplaatsingen van burgers te optimaliseren via een milieuvriendelijkere en efficiëntere mobiliteit dan de privéauto. Dat zou bijdragen tot minder verkeersoverlast, minder CO ₂ -uitstoot en een betere levenskwaliteit van de inwoners.	Jeasy
Elektrische voertuigen	100% van de bedrijfsauto's van zijn medewerkers vervangen door elektrische auto's.	LeasePlan
Onderling parkeren	Onderling parkeren voor de opritten van woningen (privégarages), waarmee het aantal kilometers per voertuig kan worden verminderd door de voorkeur te geven aan kort parkeren op straat, intermodaliteit voor woon-werkverkeer en parkeergelegenheid voor bewoners 's nachts.	Pasja Parking
Alternatieve brandstoffen	Inzet van alternatieve brandstofinfrastructuren (100% CNG biogas, elektrische laadpalen en waterstofterminals) en ondersteuning van overheids- en professionele klanten bij het ombouwen van hun wagenpark.	Total
Optimalisatie van het wagenpark	Optimalisatie van de omvang en de samenstelling van (bedrijfs) wagenparken en de bijbehorende tankinfrastructuur, met als doel het aantal voertuigen te verminderen, de milieuprestaties van voertuigen te verbeteren en het netwerk van oplaadpunten voor elektrische voertuigen te optimaliseren.	Tractebel
Parkeergarages	CO ₂ -neutraliteit van de parkeergarages, groene leningen (met een verlaagde rente als de doelstellingen voor het terugdringen van het energieverbruik en van de CO ₂ -uitstoot worden gehaald) en de installatie van meer dan 200 elektrische laadpunten in de parkeergarages van de onderneming (een aantal dat in de komende maanden sterk zal toenemen).	Interparking

www.303030.eu

Energie

Andere

Project	Beschrijving	Organisatie
Solar scan	Uitvoering van een solar scan bij alle Beci leden met een beschikbare oppervlakte van meer dan 500 m ² .	Engie
Installatie van zonnepanelen	Grootschalige installatie van zonnepanelen op een in Solar CarPort gerenoveerde parking en van andere zonnepanelen op de daken, met als doel de CO ₂ -uitstoot van de Solvay Campus indirect te verminderen.	Solvay
Up4North	Het onderling delen en optimaliseren van lokale energiebehoeften en middelen voor duurzame energieproductie, op de schaal van een wijk / groep van gebouwen.	Tractebel / Engie / AG Real Estate

Project	Beschrijving	Organisatie
Duurzaam restaurant volgens het kringlooppincipe	Aanpassing van het voedingsaanbod in de hoofdzetel van Sodexo Belgium om de koolstofvoetafdruk tegen 2030 met 50% te verminderen. Het initiatief berust op vier pijlers: een menu op basis van plantaardige eiwitten als dagelijks alternatief, 50% vermindering van de voedselverspilling, 80% lokale en seizoensgebonden bevoorrading en gewichtsvermindering bij het aanbod van producten uit de veeteelt.	Sodexo

Nieuwe perspectieven

'Collectieve intelligentie' is een modebegrip. Binnen de 303030-beweging weten we dat die niet toevallig opduikt. Sinds oktober hebben we ons hiertoe de middelen gegund, in het bijzonder:

- Een Advisory Board die zes keer is bijeengekomen.
- Werksessies, ingeluid door een workshop om de eerste samenwerkingsteams te vormen rond gedeelde belangen – en daarna bijeenkomsten van elk van de teams van de eerste samenwerkingsprojecten die zo ontworpen zijn.
- Inspiratiesessies met externe sprekers op de eerste vrijdag van de maand, bedoeld om de samenwerking te vergemakkelijken.
- 2 brainstormingsessies om nieuwe ideeën op te wekken met actoren van buiten de beweging, gevolgd door 2 'design sprints' om ze gestalte te geven in ontwerpprojecten. Andere zullen volgen om teams samen te stellen rond nieuwe samenwerkingsprojecten.

303030 maakt het mogelijk om bedrijven, die tot nog toe niet noodzakelijk als partners geïdentificeerd waren, met elkaar in contact te brengen om samen te werken en oplossingen te bedenken om de CO2-uitstoot te verminderen. Tijdens de verschillende vergaderingen ontdekten we dat we een gemeenschappelijk doel hadden en dat het in ons belang was om met elkaar te praten. Dit is één van de echte voordelen van 303030.

Nicolas Germond

Managing Director, Veolia

Cross-collaboration helpt echt om de veranderingen te versnellen, omdat we allemaal voor dezelfde uitdagingen staan. Door samenwerking kun je het tempo van de veranderingen alleen maar versnellen. Ze dient om mensen, bedrijven en gemeenschappen met elkaar te verbinden. De samenwerking binnen 303030 tussen verschillende soorten bedrijfssectoren, NGO's en lokale initiatieven zou ook op – en tussen – verscheidene overheidsniveaus moeten bestaan.

Elke Bossaert

Strategic Accessibility Manager, Brussels Airport

“De kwestie van het rendement van de investering is doorslaggevend. Voor zowel particulieren als de privé sector is de business case vaak nog te lange-termijn om aantrekkelijk te zijn. Daarom moeten de beperkingen van het consumentenkrediet worden versoepeld en de aflossingstermijn van leningen verlengd. Dit is een federale verantwoordelijkheid. Ook op regionaal niveau kunnen dingen worden gedaan. Een gewestelijk garantiefonds zou een premiemechanisme gedeeltelijk kunnen vervangen en zou semipublieke of privé kredietoplossingen kunnen stimuleren. Dit zou het mogelijk maken om meer financieringsoplossingen in te voeren.”

Aart Geens

Senior Manager Public Affairs, ENGIE

303030 staat nog in zijn kinderschoenen. Maar ik wil erin geloven, want via mijn project ontdekte ik dat het idee dat ik had voorgesteld niet helemaal nieuw was, dat andere spelers er al aan hadden gedacht, dat sommigen het hadden onderzocht en dat anderen het in Wallonië al een beetje hadden uitprobeerd ... 303030 biedt dus de mogelijkheid om iedereen op een meer gecoördineerde manier langs de frontlinie op te stellen. De uitdaging is nu hoe we de privébelangen kunnen overwinnen. Als het ons lukt, kunnen we de ambitie opdrijven.

Mathieu Cribellier

Project Director, CO₂Logic

De kracht van het 303030-project is dat het bedrijven uit meerdere sectoren rond een gemeenschappelijke ambitie en een precies kader samenbrengt, met deskundigen op het vlak van koolstofreductie. Door onze expertise te bundelen, slagen we erin vooruitgang te boeken met zinvolle projecten en uiteindelijk een reële impact te hebben op de levenskwaliteit van de Brusselaars. Onze leidende positie als leveranciers van oplossingen voor de arbeidswereld dwingt ons voortdurend onze eigen grenzen te overschrijden. We zijn er namelijk van overtuigd dat het bedrijfsleven een belangrijke vector van verandering is.

Olivier Bouquet

Managing Director, Edenred BeNeLux

Door overleg in de werkgroepen kunnen we in contact staan met verschillende, complementaire spelers, bijvoorbeeld met Sibelga als netwerkbeheerder, met spelers die grote wagenparken gebruiken of beheren, of nog met financiële spelers. Dit is des te belangrijker omdat de mobilisatie van innovatieve financieringsbronnen een van de grootste uitdagingen voor de Brusselse regering zal zijn.

Mikaël Angé

Senior Consultant, Climate Change & Sustainable Cities, Tractebel

03.

Van 2020 tot 2030: systemisch denken

Onze ambitie is oprecht. 30% vermindering van de uitstoot is slechts één stap op de weg naar koolstofneutraliteit tegen 2050. De 303030-beweging maakt echter deel uit van een bredere reeks inspanningen die het bedrijfsleven wil leveren.

Om vandaag over te gaan van enigszins vage en versnipperde doelstellingen naar concrete en gezamenlijke investeringen, richt het 303030-initiatief zich op werkelijke projecten die een rimpeleffect teweegbrengen. Tegelijkertijd is het optreden van de overheid van cruciaal belang om de inspanningen te ondersteunen en extra draagkracht te geven.

Met dit in het achterhoofd stellen de partners van de 303030-beweging de volgende **behoeften** vast:

- Een betere **coördinatie tussen de Gewesten en het federale niveau, met een gedeelde ambitie**, is doorslaggevend. “We zijn allemaal verliezende partij”, stelt een partner, “als een Gewest auto's naar de Ring terugdringt, wat dan het probleem wordt van het Vlaamse Gewest, dat ze op zijn beurt terug naar het Brusselse Gewest stuurt”. Klimaatactie, onder andere rond het 303030-project, moet zich in alle Gewesten ontwikkelen, in samenspraak met de voornaamste uitstoters van broeikasgassen, zoals de luchthaven van Brussel.
- **De samenwerkende aanpak moet doordringen in al onze inspanningen** om de uitstoot van broeikasgassen te verminderen. De evolutie van de mobiliteitsoplossingen zal in de komende 15 jaar niet tot stand komen met micro-initiatieven of ad hoc acties. Ze zal via een intensieve samenwerking tussen overheid en privé worden bereikt.
- Het is belangrijk **te begrijpen in welk opzicht nieuwe oplossingen nog niet rendabel zijn**. Gewestelijke organisaties zoals Innoviris bieden een zeer gewaardeerde ondersteuning bij de ontwikkeling van echt nieuwe oplossingen. Nu is het wel zo dat oplossingen om het rendement van sommige klimaat gerelateerde uitgaven te verbeteren, soms verder reiken dan die steun. De renovatie

van gebouwen naar meer energie-efficiëntie is daar een voorbeeld van.

- **De rijpheid van de markt moet zorgvuldig worden bepaald bij het uitschrijven van openbare oproepen tot het indienen van projecten.** Het is bijvoorbeeld duidelijk dat de vraag naar laadpalen voor elektrische voertuigen nog niet toereikend is in verhouding tot de vastgestelde doelstellingen. De oprichting van een overheid/privé taskforce zou in dit verband welkom zijn, voornamelijk om te zorgen voor een doeltreffende planning en coördinatie van de initiatieven die door privé actoren worden genomen (gedeelde infrastructuur, enz.).
- Zoals uit tal van studies is gebleken, zijn inspanningen om **energie te besparen** van doorslaggevend belang. In dit verband onderstreept Nicolas Germond, CEO van Veolia, “Het is niet alleen door te reguleren dat we naar meer energie-efficiëntie zullen gaan”. Er moeten inderdaad veel andere routes worden overwogen: energierecuperatie uit afval (‘waste to energy’) in Brussel zelf, meer publiek-private partnerschappen voor diensten die vandaag slechts beheerd worden door de publieke sector, zoals de distributie van water dat energie-intensief is, of zelfs kadercontracten openen voor publieke organisaties zoals ziekenhuizen,... om energiebesparing te bevorderen. Het geheel van deze acties moet zich voordoen aan de hand van een collaboratieve aanpak. “In dezelfde geest als BECI 303030, samen denken, zowel met publieke als private actoren, zal betere oplossingen bieden”, onderstreept Nicolas Germond.
- Anderen benadrukken hoe belangrijk het is dat alle belanghebbenden weten waar ze moeten investeren om hun energieverbruik en hun uitstoot van broeikasgassen te verminderen. In dat opzicht zijn **energieprestatiecertificaten** een zeer effectieve oplossing, tenminste zodra de eigenaren van gebouwen weten welke investeringen ze moeten doen. De steun van het Vlaams Energiebedrijf aan de energieaudit van gebouwen of van Leefmilieu Brussel met zijn Energie Pack zijn daarbij nuttig.
- Om de energietransitie te vergemakkelijken, hebben de gewestelijke overheden in Brussel de verantwoordelijkheid om **een duidelijk en stabiel regelgevend kader** te creëren. Dat kader moet berusten op **een gedeelde lange-termijnvisie** op de toekomstige energiemix. De gewestelijke overheden moeten ook instaan voor de voornaamste investeringen in infrastructuur, ter ondersteuning van deze visie.
- **Administratieve vereenvoudiging: een winnende strategie.** “We zijn allemaal het slachtoffer van administratieve overmacht, een situatie waarin regelgeving wordt toegepast om te communiceren dat er wordt gehandeld, zonder noodzakelijkerwijs te controleren of die regelgeving echt de gewenste impact heeft”, zegt een partner van de beweging. Hij voegt daaraan toe: “Het is de bedoeling om het milieu en de mensen beter te beschermen en tegelijkertijd minder te reguleren. We willen meer bescherming, lagere kosten voor burgers en bedrijven en effectievere wetten.”

Behoeften

Op basis van de eerste samenwerkingsverbanden binnen de 303030-beweging en die basisbehoeften, bepalen de partners de volgende **actieprincipes**.

Sommige zijn organisatorisch van aard:

- Privé partners moeten leren **omgaan met samenwerking en concurrentie** om meer impact en waarde voor iedereen te creëren. Dat wordt een van de uitdagingen van de 303030-beweging in de komende maanden, naarmate projecten worden uitgerold en nieuwe partners worden geworven.
- De gewestelijke overheden in Brussel moeten instaan voor een **duidelijk en stabiel regelgevend kader, in nauwe samenwerking met de andere Gewesten en de federale Staat**, om te voorkomen dat de genomen maatregelen uiteenlopen. Verscheidene projecten beperken zich niet tot Brussel. Sommige fiscale maatregelen verschillen van Gewest tot Gewest, wat de uitvoering bemoeilijkt.
- De actoren in het veld en de overheden moeten de **uitvoering op korte termijn en de strategieën op langere termijn parallel beheren**. “We hebben geen gemeenschappelijke visie onder de belanghebbenden”, zeggen de 303030 partners. We hebben zowel die middellange/lange-termijnvisie nodig, waaraan een aantal politieke toezeggingen bijdragen, als gedetailleerde routekaarten die de onmiddellijke stappen onderbouwen. De 303030 partners willen dat er overheid/privé werkgroepen worden opgericht om samen zowel de visie als de routekaarten te schrijven en de uitvoering ervan te coördineren.
- Bovendien moet het wet- en regelgevingskader worden aangepast om **de ontwikkeling en uitvoering van innovatieve projecten te vergemakkelijken**. Nieuwe oplossingen moeten worden getest voordat milieuvergunningen van Leefmilieu Brussel worden verkregen. En een gunstig fiscaal kader moet worden ingevoerd voor bedrijven die nieuwe economische en organisatiemodellen uitproberen.
- Tegelijkertijd is het van essentieel belang dat er in het Gewest een **industriële weefsel** ontstaat, onder andere door de versoepeling van het regelgevingskader, zodat er nieuwe industrieën kunnen worden gevestigd in gemengde zones, terwijl de gebieden die uitsluitend voor industriële activiteiten bestemd zijn, behouden blijven.
- 2030 is minder dan 10 jaar weg. Gezien de omvang van sommige investeringen **moeten de administratieve goedkeuringen worden versneld**. De renovatie

van grote gebouwen zou een reden mogen zijn om het tijdschema voor de verbetering van de energie-efficiëntie te herzien.

- De **gegevens moeten vrij toegankelijk zijn**, zoals vereist door de wetgeving van de Europese Unie. Dit is van cruciaal belang om de spelers in staat te stellen in de markt te investeren en nieuwe oplossingen te ontwikkelen. De grootste spelers, zoals de MIVB en de NMBS in de mobiliteitssector, willen hun eigen oplossingen beschermen, zonder dat ze noodzakelijkerwijs over de flexibiliteit of de middelen beschikken om nieuwe diensten te ontwikkelen. “Mobiliteit als een dienst (‘Mobility as a Service’) zal slechts van de grond komen als de overheid samenwerkt met privé partners. Dat zal bijvoorbeeld bijdragen tot de veralgemening van één enkele ticketing dienst”, zegt een van de partners. Het 303030-project voor de renovatie van verwarmingssystemen in samenspraak met de verenigingen van mede-eigenaren van grote residentiële gebouwen bewijst ook het nut van een brede toegankelijkheid van gegevens voor energiebesparing. Daarbij stelt zich weliswaar de vraag van het beheer van privé gegevens in het algemeen belang.

En andere partner benadrukt dat punt: “De juridische infrastructuur staat ons bijvoorbeeld niet toe om data van intelligente meters te gebruiken, vanwege de privacy. Dat betekent dat we op momenteel intelligente meters installeren, maar daaruit geen bruikbare informatie kunnen halen tenzij we een omslachtige procedure doorlopen om de toestemming van de consument te krijgen. Bovendien ontbreekt het aan een regelgevings- en wetgevingskader dat een massale inzet van intelligente meters in Brussel mogelijk zou maken.”

- We moeten **kijken naar de hele waardeketen**. Mikaël Angé van Tractebel legt uit: “De uitstoot verminderen is prima, bijvoorbeeld in een gebouw, dankzij energie-efficiëntie en hernieuwbare energiebronnen. Laten we nu een volgende stap zetten door te kijken naar de hele levenscyclus van projecten en de waardeketen. Als we bijvoorbeeld nieuwe infrastructuur bouwen, zoals een tertiair gebouw of nieuwe stedelijke voorzieningen, moeten we rekening houden met het circulaire eigenheid van bouwmaterialen, hun koolstofgehalte en hun milieueffecten gedurende de hele levenscyclus van het project. Daar bestaat nog geen regelgeving rond en er wordt ook nog geen rekening gehouden met een structurerende manier van aanbesteden. Dat zou de volgende stap moeten zijn tegen 2030.”
- Tot slot moet worden geanticipeerd op de **behoefte aan opleiding en gekwalificeerd personeel**. “Persoonlijk, als ik vandaag terug naar school moest,” zegt Mathieu Cribellier van CO₂Logic, “zou ik studeren om verwarmingstechnicus te worden. De komende jaren zal de vraag sterk toenemen!”

Actieprincipes

Andere beginselen voor actie hebben betrekking op specifieke sectoren:

- Het Gewest moet de **ontwikkeling van lokale energiegemeenschappen**, zoals voorzien in de EU-wetgeving, vergemakkelijken door middel van een duidelijk regelgevend kader. Onzekerheden in de regelgeving met betrekking tot verwarmings- of koelingsnetwerken belemmeren aanzienlijk de ontwikkeling van zulke projecten in een bestaande wijk. Een dergelijk kader zal de overheidssector, de bedrijven en de particulieren helpen hun krachten te bundelen om nieuwe oplossingen te implementeren.
- De wens om de **uitfasering van fossiele brandstoffen** op gang te brengen – in overeenstemming met bijvoorbeeld het 303030-project ter vervanging van ketels op stookolie – roept praktische vragen op: hoe en wanneer moet er worden gecommuniceerd over de uitfasering van stookolie vanaf 2025 voor nieuwe installaties en grote renovaties? Welke bijstand is gepland, in het bijzonder voor verhuurders en mede-eigenaars? Evenzo, wat betreft de uitfasering van gas vanaf 2030: waardoor zal het worden vervangen en wat wordt de kost hiervan voor het Gewest en de bedrijven?
- Er moeten enkele **belangrijke investeringen in de infrastructuur** worden gedaan, onder andere om de installatie van adequate laadpalen voor elektrische voertuigen mogelijk te maken. Intelligente meters moeten ook snel worden ingezet om energie beter te beheren en huishoudens aan te zetten hun verbruik te verminderen.
- Het is van vitaal belang om de stabiliteit van het **ondersteuningssysteem voor fotovoltaïsche energie** te waarborgen en de acties ter bevordering van zonne-energie voort te zetten.
- De maatregelen met betrekking tot de **energieprestaties van gebouwen** en duurzaam bouwen moeten worden versterkt, in overleg met de betrokken sectoren. De 303030-acties onderstrepen het belang van een **collectief denkproces om een concreet actieplan voor de renovatie van gebouwen op te stellen**. Dit denkproces moet ook helpen om partners en (financiële en andere) stimulansen voor eigenaren/verhuurders te identificeren.
- De overheid moet zich voorbeeldig opstellen in haar **investeringen**, m.b.t. energie-efficiëntie of het gebruik van hernieuwbare energie. Een ambitieus stadsvernieuingsplan zal de verbetering van de energieprestaties van de

Brusselse gebouwen kunnen versnellen en zo de behoefte aan verwarming verminderen.

- De pioniersinspanningen van het Gewest in de **circulaire economie** moeten worden voortgezet en versterkt. Dat kan onder meer via overheid-privé partnerschappen, door de wetgeving aan te passen aan nieuwe bedrijfsmodellen. Dat kan door versterkte steun aan veerkrachtige design en verscheidene stimulansen om bedrijven aan te moedigen toe te treden tot de circulaire economie.
- Inspanningen moeten worden voortgezet om de regelgeving af te stemmen op een **vermindering van onverkochte levensmiddelen**.
- Wat de mobiliteit betreft, benadrukken de partners het belang van ingrijpende maatregelen om de kwaliteit en de frequentie van het **openbaar vervoer** in het Gewest te verbeteren en **alternatieve vervoersmiddelen** te bevorderen. De aankoop en het gebruik van nul-emissie bussen met elektrische of waterstofaandrijving moet worden aangemoedigd. Bovendien moet Brussel met de andere Gewesten samenwerken om eindelijk **één enkel vervoersbewijs** te hebben dat kan worden gebruikt op alle vervoersnetwerken die Brussel bedienen.

© Mael Balland (Unsplash)

Het 303030-project is dus een laboratorium dat vooruitloopt op wat op een veel bredere manier moet worden gedaan onder actoren, in alle sectoren en in het hele land, om onze economie volledig nieuw op te vatten en te leiden naar een toekomst zonder uitstoot van broeikasgassen.

© Marco Ranieri (Reporters.be)

04. Praten, stappen, rennen: de volgende stappen

We hebben de stap gezet van praten naar uitvoering. “From talk to walk”. Het is nu tijd om te rennen ... We zullen daar de komende maanden en jaren naar streven door ons denkproces te verbreden naar alle actoren en de ganse bevolking van het Gewest. De belangrijkste elementen van die open-samenwerkingsstrategie zijn:

- Voortzetting van de brainstormingsessies en de online crowdsourcing om nieuwe ideeën te ontwikkelen en bestaande projecten te versterken.
- Het samenstellen van een ‘climate toolbox’ met daarin een menu van oplossingen (diensten, producten, partners) die 303030 partners aan Brusselse bedrijven kunnen aanbieden om hun uitstoot effectief te verminderen.
- Het opstellen van een witboek met voorstellen voor concrete acties.

Het **Brussels Meets Brussels** evenement op 14 oktober zal verslag uitbrengen over onze vorderingen en een overzicht geven.

303030 is een initiatief van Beci, de Kamer van Koophandel en het Verbond van Ondernemingen te Brussel.

Ambassadeurs :

AG Real Estate, Air liquide, BePark, Brussels Airport Company, Colruyt, Confédération Construction de la Région de Bruxelles-Capitale, Edenred, Engie, Europcar Mobility Group, G.M.Electronics (GME), ING Belgium, Interparking, Iris Group, Jeasy, LeasePlan, Micropole, Pasha Parking, Sibelga, SNCB/NMBS, Sodexo, Solvay, Total, Tractebel, Veolia, VINCI Energies Belgium

In samenwerking met :

CO₂ Logic, Dreamocracy, Hack Belgium, Spacious Agency, Whyte Corporate Affairs, Innoviris

www.303030.eu